

Druk nr 3941

Warszawa, 19 stycznia 2011 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne
Państwo" do spraw związanych z
ograniczeniem biurokracji
NPP-020-144-2011

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczeniem biurokracji wnosi projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Prawo o aktach
stanu cywilnego.**

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Piotr Tomański.

Przewodniczący Komisji

(-) Adam Szejnfeld

USTAWA
z dnia 2011 r.
o zmianie ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 września 1986 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688, z późn. zm.¹⁾) w art. 40:

1) po ust.2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do aktu urodzenia nie wpisuje się imienia (imion) i płci dziecka, jeżeli w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka nie wskazano płci.”;

2) w ust. 3 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) określenie płci, ciężaru i długości dziecka – jeżeli to możliwe;”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 181, poz. 1287 oraz z 2008 r. Nr 182, poz. 1121, Nr 195, poz. 1198, Nr 220, poz. 1431 i Nr 234, poz. 1571.

UZASADNIENIE

1 . Wyjaśnienie celu ustawy.

Projektowana ustawa ma na celu umożliwienie wydania pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka i aktu urodzenia w sytuacji, gdy doszło do martwego urodzenia dziecka jeżeli utrudnione albo wręcz niemożliwe jest ustalenie makroskopowo płci, ciężaru ciała lub długości płodu. Obecnie w praktyce występują niejednokrotnie problemy z ustaleniem płci, ciężaru lub długości ciała dziecka martwo urodzonego ze względu na wystąpienie martwego urodzenia na bardzo wczesnym etapie ciąży. Niepodanie tych danych w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka uniemożliwia z kolei uzyskanie aktu urodzenia dziecka, pomimo że zgodnie z prawem mamy do czynienia z martwym urodzeniem dziecka.

2 . Przedstawienie stanu obecnego.

Zgodnie z obowiązującym § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia grudnia 2001 r. w sprawie wzoru karty zgonu oraz sposobu jej wypełniania (Dz. U. Nr 153, poz. 1782) dzieckiem martwo urodzonym jest dziecko bez względu na czas trwania ciąży. Dzięki temu rozwiązaniu osoby uprawnione do pochowania (np. rodzice), o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych, mogą pochować takie dziecko. Jednakże rozwiązanie to oddziałuje również na treść rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2005 r. w sprawie pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka (Dz. U. Nr 27, poz. 232). Bowiem skoro zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie wzoru karty zgonu oraz sposobu jej wypełniania doszło do martwego urodzenia, to należy również wydać pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka, a w konsekwencji – akt urodzenia. Niemożliwym jest urzędowe stwierdzenie zgonu bez uprzedniego urzędowego urodzenia.

3 . Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym.

Proponowana zmiana ma na celu umożliwienie wpisywanie do pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka danych dotyczących płci, ciężaru ciała lub długości płodu, jeżeli w danej sytuacji jest to w ogóle możliwe. Niejednokrotnie dochodzi do martwych urodzeń na bardzo wczesnym etapie ciąży, kiedy można mówić o ukształtowanym zarodku, jednakże z przyczyn obiektywnych nie jest możliwe ustalenie jego płci. Nie sposób oczekiwać od zakładu opieki zdrowotnej, aby podawał informacje, których nie jest w stanie ustalić. Zmiana jest konsekwencją treści § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r.

w sprawie wzoru karty zgonu oraz sposobu jej wypełniania, gdzie jednoznacznie przesądzone, że do martwego urodzenia dochodzi bez względu na czas trwania ciąży.

Z kolei konsekwencją zmiany dokonanej w art. 40 ust. 3 pkt 7 ustawy jest dodanie nowego ust. 2a w art. 40, zgodnie z którym do aktu urodzenia nie wpisuje się imienia (imion) i płci dziecka, jeżeli w pisemnym urodzeniu dziecka nie wskazano płci.

4. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze finansowe i prawne.

Przedłożony projekt nie powinien spowodować skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a jeśli już to byłyby to skutki minimalne. Projektowane zmiany mają jedynie na celu umożliwienie wydawania aktu urodzenia martwego dziecka, którego płeć jest niemożliwa do określenia a w konsekwencji wydawania karty zgonu i stworzenia możliwości dokonania przez osoby uprawnione pochówku.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 27 stycznia 2011 r.

BAS-WAPEiM-203/11

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Tomański)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje zmianę art. 40 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688, ze zmianami). Artykuł 40 ust. 3 pkt 7 ustawy stanowi, że pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka wystawione przez lekarza, położną lub zakład opieki zdrowotnej powinno w szczególności zawierać określenie płci, ciężaru i długości dziecka. Projekt przewiduje natomiast obowiązek zamieszczania w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka informacji dotyczących płci, ciężaru i długości dziecka jedynie w tych sytuacjach, w których będzie to możliwe. Ponadto proponuje się, aby do aktu urodzenia nie wpisywało się imienia (imion) i płci dziecka, jeżeli w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka nie wskazano płci.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 27 stycznia 2011 r.

BAS-WAPEiM-204/11

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu
cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Tomański) jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt ustawy przewiduje zmianę art. 40 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688, ze zmianami). Artykuł 40 ust. 3 pkt 7 ustawy stanowi, że pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka wystawione przez lekarza, położną lub zakład opieki zdrowotnej powinno w szczególności zawierać określenie płci, ciężaru i długości dziecka. Projekt przewiduje natomiast obowiązek zamieszczania w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka informacji dotyczących płci, ciężaru i długości dziecka jedynie w tych sytuacjach, w których będzie to możliwe. Ponadto proponuje się, aby do aktu urodzenia nie wpisywało się imienia (imion) i płci dziecka, jeżeli w pisemnym zgłoszeniu urodzenia dziecka nie wskazano płci.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA I - 021- 28/11

Warszawa, dnia 25 lutego 2011 r.

SEKRETARIAT SEZPA
WPLYNEŁO
dnia.....28.02.2011.....200.....
(podpis)

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 lutego 2011 r., GMS-WP-173-31/11 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 25 lutego 2011 r.

BSA I – 021– 28/11

U W A G I

do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego

Stosownie do treści art. 2 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, rejestracji stanu cywilnego osób dokonuje się w księgach stanu cywilnego w formie aktów urodzenia, małżeństwa oraz aktu zgonu. Każdy z wymienionych aktów służy określeniu cech osobistych osoby ludzkiej (wiek, płeć), sytuacji rodzinno-prawnej (panna, kawaler, żonaty, mężatka, rozwiedziony, rozwiedziona, wdowiec, wdowa) bądź stanowiska w społeczeństwie (obywatelstwo, posiadanie praw publicznych, zdolność do czynności prawnych). Wszystkie te przymioty mogą się odnosić tylko do osoby żywo urodzonej. Tylko taka osoba uzyskuje bowiem, podmiotowość w stosunkach cywilno-prawnych, w przeciwieństwie do urodzenia martwego, które z punktu widzenia medycznego jest równoznaczne z ustaleniem funkcji życiowych płodu. Płód jako taki nie mieści się w kategoriach stanu cywilnego. Wyjątkowo jedynie z płodem związane są prawa np. do naprawienia szkody doznannej przed urodzeniem (art. 446¹ k.c.), czy nabycia spadku (art. 927 § 2 k.c.), ale warunkiem jest urodzenie dziecka żywego.

Poza szczególnymi regulacjami tylko dziecko żywo urodzone nabywa zdolność prawną, a to oznacza konieczność sporządzenia dla takiego dziecka aktu urodzenia ze wszystkimi cechami identyfikującymi, w tym zwłaszcza jego pochodzenia, płci, imienia.

Dziecko martwo urodzone nie nabywa zdolności prawnej. W przeciwieństwie do urodzenia żywego.

Śmierć dziecka żywo urodzonego jest zdarzeniem kształtującym stan cywilny i sprowadza konieczność zarejestrowania tego zdarzenia w postaci aktu zgonu, co nie ma miejsca w przypadku urodzenia martwego, a co tłumaczy sposób rejestracji takiego urodzenia przewidziany w art. 38 ust. 2 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Według tego wymogu sporządzony akt urodzenia dziecka martwego stanowi dowód zarówno urodzenia jaki i zgonu, skoro stosownie do treści § 1 ust. 2 pkt 2 rozp. Min. Zdr. z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie wzoru karty zgonu oraz sposobu jej wypełnienia (Dz. U. Nr 153, poz. 1782 ze zm.) dla dzieci martwo urodzonych, bez względu na czas trwania ciąży, wypełniania jest karta zgonu.

W literaturze rozróżnia się urodzenie martwe bądź to jako zgon płodu przed całkowitym jego wydalaniem lub wydobyciem z ustroju matki, czyli w okresie ciąży, bądź też zgon stwierdzony po czynności porodowej, objawiający się stwierdzeniem braku oznak życia. W tym drugim przypadku sporządzenie aktu urodzenia stosownie do wymogów art. 40 – Prawo o aktach stanu cywilnego nie przedstawia trudności. Zgon płodu we wczesnej fazie jego rozwoju może natomiast oznaczać niemożliwość określenia jego cech osobowych. To zaś może się przełożyć na niemożliwość sporządzenia aktu urodzenia, w konsekwencji sprowadzać ujemne następstwa w zakresie realizacji uprawnień rodziców, zarówno natury socjalnej jak i związanych z pochówkiem, zwłaszcza na tle art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2000 r. Nr 23, poz. 295 ze zm.). Doniosłość omawianego zagadnienia ilustruje przedmiot oceny i wypowiedzi Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 23 października 2007 r., II SA/Bd 621/07 (Lex nr 419007). Sąd ten stwierdził mianowicie:

1. Skoro zarejestrowanie w księgach stanu cywilnego zgonu następuje w formie aktu zgonu, to zapis w art. 11 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oznacza, iż na przedkładanej administracji cmentarza, w celu pochowania zwłok, karcie zgonu winna być umieszczona przez kompetentnego pracownika lub kierownika USC adnotacja o sporządzonym w księgach stanu cywilnego akcie zgonu, a nie o zarejestrowaniu tejże karty zgonu. W przypadku martwo urodzonego dziecka skarżącej, taka adnotacja na karcie zgonu poczyniona być nie może wobec wykluczenia w art. 38 ust. 2 Prawa o aktach stanu cywilnego wystawienia w takiej sytuacji aktu zgonu.

2. Ze względu na to, że za podlegające zwykłemu pochówkowi zwłoki w rozporządzeniu z dnia 7 grudnia 2001 r. (Dz. U. Nr 153, poz. 1783) uznano także ciała dzieci martwo narodzonych, regulacja ta winna znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednim przepisie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych (np. iż obowiązek adnotacji na karcie zgonu o zarejestrowaniu zgonu nie dotyczy dzieci martwo narodzonych). Brak takiego przepisu oznacza, iż w trakcie prac legislacyjnych nie dokonano synchronizacji unormowań dotyczących chowania zmarłych z przepisami Prawa o aktach stanu cywilnego. Jednak powyższa luka w prawie nie może być wypełniana przez urząd stanu cywilnego poprzez dokonanie czynności nie znajdującej oparcia w stanowiącej podstawę jego działania ustawie z dnia 29 września 1986 r. Prawa o aktach stanu cywilnego, to jest rejestrację karty zgonu.

Wyżej przedstawione uwagi skłaniają do wyrażenia aprobaty dla zamierzonej zmiany.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

SEKRETARIAT SZEFKA KS

WPLYNEŁO

dnia 15.02.2011 r.

(podpis)

Poznań, dnia 10 lutego 2011 r.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Opinia

do projektu ustawy o zmianie ustawy

- Prawo o aktach stanu cywilnego.

Proponowana zmiana ustawy dotyczy umożliwienia wpisania do aktu urodzenia dziecka danych dotyczących płci, ciężaru ciała, lub długości, jeżeli jest to w ogóle możliwe w sytuacji martwych urodzeń, we wczesnym etapie rozwoju płodu.

Konsekwencją tego będzie również wydanie aktu urodzenia bez podania płci i imienia dziecka. Dokumenty o których mowa w ustawie są podstawą do dokonania pochówku na cmentarzu.

Projekt ustawy Związek opiniuje pozytywnie.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

Mariusz Poznanski

Do wiadomości:
Pan Adam Szejnfeld
Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej
„Przyjazne Państwo”

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 17 lutego 2011 r.

PG VII G 025/5/11

dot. GMS – WP – 173 -31/11

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z przedstawionym do zaopiniowania *poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego* - uprzejmie informuję, że projekt ten nie nasuwa uwag i zastrzeżeń, z punktu widzenia zadań prokuratury.

Z pozdrowieniami

JZ

PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Jamrogowicz

WOJSKOWA IZBA LEKARSKA

ul. Koszykowa 78, 00-909 Warszawa
NIP 113-19-36-487, REGON 006231150

tel. (22) 621-12-11, 684-56-75, 684-56-53, fax. (22) 684-55-80

www.wil.oil.org.pl e-mail: wojsko@hipokrates.org

Konto: PKO BP S.A. IX O/Warszawa Nr 50 1020 1097 0000 7802 0001 6741

L.dz. 1291L-174/M
2011-02-11

SEKRETARIAT SZEFKA KS
WPLYNEŁO
dnia 22.02.2011 r. 200..... r.

**SZEF
KANCELARII SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**
Pan
Lech CZAPLA

W odpowiedzi na pismo GMS-WP-173-31/11 z dnia 4 lutego 2011 r. uprzejmie Pana informuję, że do nadesłanego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego, Wojskowa Izba Lekarska uwag nie zgłasza.

**PREZES
RADY LEKARSKIEJ
WOJSKOWEJ IZBY LEKARSKIEJ**

Piotr RAPIEJKO

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 23 lutego 2011 r.

ZW/0714/35/11

SEKRETARIAT SEJMA KS
WPŁYNĘŁO

dnia 25 02 2011 200 r.

(podpis)

Szanowny Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 08 lutego 2011 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. komisyjnego projektu ustawy: - o zmianie ustawy - Prawo o aktach stanu cywilnego w załączeniu, uprzejmie przesyłamy uwagi otrzymane z województwa śląskiego.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepiewski
Dyrektor Biura ZWRP

URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO

Zespół
Obsługi Prawnej

Katowice, dnia 18 lutego 2011 r.

OP.0821.00008.2011

OP.KW - 00011 / 11

Pan

Bogdan Ciepielewski

Dyrektor

Biura Związku Województw RP

ul. Świętojerska 5/7

00 - 236 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 11 lutego 2011 r. (przesłane drogą elektroniczną) dotyczące zaopiniowania projektu zmian do ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego, uprzejmie informuję, że nie wnoszę uwag do strony merytorycznej projektu.

Z analizy tekstu projektowanej ustawy wynika bowiem, że głównym celem uregulowania jest umożliwienie wydania pisemnego zgłoszenia urodzenia dziecka i aktu urodzenia w sytuacji, gdy doszło do martwego urodzenia dziecka, jeżeli jest utrudnione albo niemożliwe ustalenie makroskopowo płci, ciężaru ciała lub długości płodu.

Projektowana nowelizacja wydaje się konieczna z tego względu, że faktycznie umożliwia rodzicom zmarłego dziecka urządzenie mu pochówku, bowiem zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie wzoru karty zgonu oraz sposobu jej wypełniania, jeżeli doszło do martwego urodzenia, to należy również wydać pisemne zgłoszenie urodzenia dziecka, a w konsekwencji – akt urodzenia. Niemożliwym jest urzędowe stwierdzenie zgonu bez uprzedniego urzędowego urodzenia.

Jednocześnie nadmieniam, że ze względu na meritum regulacji projektowany akt normatywny dotyczy spraw znajdujących się poza sferą zadań realizowanych przez samorzady województw.

W zakresie oceny formalno-prawnej projekt spełnia wymagania stawiane aktom legislacyjnym przez przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

ul. Ligonja 46
40-037 Katowice
tel. +48 (32) 20 78 617
fax. +48 (32) 20 78 618
biuro.prawne@slaskie.pl
www.slaskie.pl

RADCA PRAWNY

Jan
Józef Koczar
KI-1239